

Långvariga och sena biverkningar

Det finns biverkningar som kommer under behandlingen och som kan hålla i sig länge. De kallas långvariga biverkningar. Det finns även biverkningar som kommer månader eller år efter att behandlingen är slut. De kallas sena biverkningar.

Sena biverkningar kan komma efter alla typer av behandlingar. Det går inte att säga i förväg om du kommer att få sena biverkningar eller vilka biverkningar du kommer att få. Du kan också uppleva andra biverkningar än någon annan med samma diagnos som fått samma behandling som du. Biverkningarna kan också förändras över tid.

Följande påverkar vilka långvariga eller sena biverkningar du kan få:

- typ av cancer
- vilken behandling du har fått
- om du har fått en eller flera behandlingar i kombination
- hur ofta du har fått behandling
- hur länge du har fått behandling
- vilka doser du har fått av behandlingen
- faktorer som har med dig själv att göra:
  - ålder
  - andra sjukdomar
  - övervikt eller undervikt
  - levnadsvanor
  - gener.

Exempel på långvariga och sena biverkningar

Olika behandlingar ger olika biverkningar. Vid operation och strålbehandling är det i området som behandlats som biverkningarna uppstår.

Här är en lista över långvariga och sena biverkningar som man i dag vet kan komma efter olika typer av behandling:

- Ärrbildning om du har opererats
- Hudförändring med oelastisk hud och synliga blodkärl om du har strålbehandlats
- Hjärt- och kärlsjukdom
- Hår som inte växer tillbaka
- Sämre funktion hos inre organ som njurar, lungor och lever
- Benskörhet
- Lymfödem
- Smärta
- Känselrubbingar i händer och fötter
- För tidigt klimakterium
- Sexuella besvär, till exempel erektionsproblem, impotens, torra slemhinnor
- Påverkad fertilitet
- Kognitiva besvär, till exempel svårt att minnas eller hålla tråden i ett samtal
- Sömnsvårigheter
- Trötthet
- Psykosociala besvär, till exempel ändrad självbild, nedstämdhet, depression, oro och ångest

6. UPPFÖLJNING OCH NÄSTA STEG

Livet efter behandling

Fråga din läkare vilka sena biverkningar som är vanliga efter din behandling och vad du kan göra själv för att förebygga eller lindra symtomen och vilken hjälp som finns att få.

Berätta för vårdpersonalen att du tidigare har behandlats för cancer varje gång du söker vård utanför cancervården.